

Türkiye ile Romanya arasında 2 şubat 1943 tarihinde akit ve imza edilen Ticaret ve Tediye Anlaşmasının tasdikına dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 21 . IV . 1943 - Sayı : 5387)

No.
4396

Kabul tarihi
14 . IV . 1943

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Romanya arasında 2 şubat 1943 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilen Ticaret ve Tediye Anlaşmasıyle merbutları kabul ve tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

16 nisan 1943

TÜRKİYE İLE ROMANYA ARASINDA TİCARET VE TEDİYE ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Kralı Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri inkişaf ettirmek ve tediyeleri kolaylaştırmak arzusuyle aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

İşbu Anlaşmaya merbut A listesinde sayılan Türk menşeli mallarla Romen menşeli mallar, işbu Anlaşmanın mer'iyeti müddetince, iki memleketin salâhiyetli makamları tarafından daha önceden tasvip olunacak mukavelelere göre aralarında mübadele olunacaktır.

İşbu malların satışı mecburi olmak üzere Fob (veya satıcı memleket hududu franko) olarak icra edilecektir.

Madde — 2

1. — Yukarıdaki 1 nci maddede bahis mevzuu olan A listesinde derpiş edilenlerden gayri malların Türkiye ile Romanya arasında mübadeleleri, iki memlekette mer'i ithalât ve ihracat umumî rejimlerine tevfikân «karşılıklı muameleler» yoluyla icra olunacaktır.

İşbu Anlaşmadaki «karşılıklı muameleler» tâbirinden mukabilinde müsavi kıymette diğer mallar ithal ve ihracı mecburiyetini tazammun eden bir mal ithal ve ihracı ameliyesi anlaşılacaktır.

2. — «Karşılıklı muameleler» iki memleketin salâhiyetli makamlarının daha önceden istihsal edilecek tasviplerine tâbi olacaktır.

Türk ve Romen makamları bu tasvipnameleri bilâbâra tâyin edecekleri kendi vasıtaları ile birbirlerine bildireceklerdir.

Yukarıda adı geçen makamların kararları, diğer Taraf canibinden kendilerinden tasvip talebi vâkı olduğu tarihten itibaren âzami yirmi günlük bir müddet zarfında tebliğ olunacaktır.

3. — «Karşılıklı muameleler» malın Fob (veya ihracatçı memleket hududu franko) kıymeti esasına göre cereyan edecektir.

İşbu «karşılıklı muameleler» gerçevesi dahilindeki mal satışı mecburi olmak üzere Fob (veya

satıcı memleket hududu franko) olarak ıera edilecektir.

4. — İki memleketin salâhiyetli makamları tarafından tasvip edilen her «karşılıklı muamele» ye bir sıra numarası verilecektir.

İşbu maddede bahis mevzuu edilen mallara mütaallik ihraç ve ithal müsaadelerinde Her İki Tarafın «karşılıklı muamele» sıra numarası zikr olunacaktır.

Madde — 3

İşbu Anlaşma mer'iyete girdikten sonra Her İki Tarafın sevkedilen mallara iki memleketin salâhiyetli makamlarınca verilmiş birer menşe şahadetnamesi terfîk olunacaktır.

Bedeli elli Türk lirasını veya başka bir para ile muadilini geçmiyen irsalât için menşe şahadetnamesi mecburi değildir.

Madde — 4.

Vazifesi bugünkü tarihte imzalanan Anlaşmanın tatbikiyle münasebetli bileümle meselelerin tanzimi olmak üzere, her iki Hükümetin, bilâhara tâyin edecekleri mümessillerinden mürekkep bir Türk - Romen Muhtelit Komisyon kurulacaktır.

Bu komisyon Türkiye ile Romanya arasındaki mübadelelerin hacmini arttırmak için kendince lüzumlu görülecek tedbirleri de keza teklif edebilecektir.

İşbu komisyon lüzum hâsıl olacak her defasında mezkûr komisyondaki murahhasların Reislerinden her hangi biri tarafından yapılacak talep tarihinden itibaren yirmi günlük bir müddet zarfında içtima edecektir.

Madde — 5.

1) Romanya menşeli malların bedeli Türkiye Cumhuriyet Merkez bankası tarafından, Romanya Millî bankasının seçeceği serbest döviz ile, tesviye olunacaktır.

2) Türk menşeli malların bedeli Romanya Millî bankası tarafından, Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasının seçeceği serbest döviz ile tesviye olunacaktır.

3) Tedive akçası olarak secilen paradan gayri bir para ile tanzim edilen alacaklar Züriç piyasasının bilinen en son rayicine göre mezkûr tediye akçasına tahvil olunacaktır.

Madde — 6.

Türk ihracat ve ithalâatları ve Romen ihracat ve ithalâatları, yukarıdaki 5 nci maddede bahis mevzuu edilen dövizlerin mukabilini, ihraç bankasından her biri tarafından tatbik edilen ve tesviye gününde cari olan resmi rayice göre, müteakabilen Türk lirası ve Ley olarak alacak ve ödিয়েceklerdir.

Madde — 7.

İki Hükümetin her biri iki memleket arasındaki Ticari mübadelelerin işbu Anlaşmaya göre tabakkukunu ve bedellerinin tesviyesini temin için kendisine taallûk eden lüzumlu tedbirleri alacaktır.

Madde — 8.

Türkiye Cumhuriyet Merkez bankası ve Romanya Millî bankası işbu Anlaşmanın tediyeye ait hükümlerinin, muntazaman işlenmesini temin için muktazi teknik usuller hakkında anlaşacaklardır.

Madde — 9.

Şurası tasrih olunurki işbu Anlaşmanın ticari mübadelelere müteallik hükümleri ancak iki memlekettten biri menseli olup ithalâta müteferri vergi ve resimleri ödenerek diğer memleketin bilfiil dahulî istihlâkında kullanılmak üzere ithal edilen veya edilecek olan mallara aittir.

İşbu Anlaşmanın hükümleri transit ticaretine tatbik olunmaz.

Madde — 10.

Bu Anlaşmanın mer'iyet müddeti dahilinde, iki memleketin salâhiyetli makamları tarafından tasvip olunmuş ve Anlaşmanın inkızası tarihinde ikmal edilmemiş bulunan (A) listesinde münderic malların mübadelesine ait mukavelelerle karşılıklı muameleler işbu Anlaşma hükümlerine tevfikar tasfiye olunacaktır.

Madde — 11.

9 santeşin 1939 tarihinde imzalanmış olan Türk - Romen Modus Vivendısı işbu Anlaşma müddetince mer'iyette kalmakta devam edecektir.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma 15 şubat 1943 tarihinde mer'iyete girecek ve o tarihten itibaren bir sene müddeti haiz olacaktır.

Ankara'da 2 şubat 1943 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Türkiye Hükümeti adına
Feridun Erkin

Romanya Hükümeti adına
Ion Christu

A - Listesi

Romen malları	Türk malları
Turizm benzini 60 oct. 20.000 ton	Pamuk
Petrol lampan 10.000 »	Bakır
Gaz - oil 14.000 »	Palamut hulâsası
Âdi madenî yağlar 9.000 »	Tiftik
	Palamut
	Zeytinyağı
	Kreozot
	Balıkyacağı
	İhraçı Türkiye tarafından tasvip olunmak şartıyla Romanya tarafından istenilecek olan diğer mallar.

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 15 . IV . 1943 ve 1/20

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 16 IV . 1943 ve 4/277

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları

Cilt Sayfa
: 1 8,56,65;66,88,89,103;106